

DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Burduh Victor

examinând recursul declarat de către Iavorschi Iurii,
în cadrul procesului de insolabilitate la cererea administratorului a FPI
„SIMAX” SRL (în proces de insolabilitate), Manalaati Tair, privind intentarea
procesului de insolabilitate față de SRL „Vizan-Vat”,

împotriva hotărârii din 11 august 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
admis cererea lichidatorului debitorului SRL „Vizan-Vat”, Petric Ruslan, privind
atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere,

c o n s t a t ă :

La 06 decembrie 2012, administratorul autorizat a FIC „SIMAX” SRL (în
proces de insolabilitate), Manalaati Tair s-a adresat Curții de Apel Chișinău, ca
instanță de insolabilitate, cu cerere introductivă privind intentarea procesului de
insolabilitate față de debitorul SRL „Vizan-Vat”.

Prin încheierea din 22 ianuarie 2013 a Curții de Apel Chișinău, cererea
introductivă a creditorului FIC „SIMAX” SRL, privind intentarea procedurii de
insolabilitate în privința debitorului SRL „Vizan-Vat” a fost admisă spre
examinare, iar în calitate de administrator provizoriu a fost numit Ambrosi Tudor.

Prin hotărârea din 12 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău, s-a inițiat în
privința debitorului SRL „Vizan-Vat” procedura simplificată a falimentului și în
calitate de lichidator a fost desemnat, administratorul autorizat, Petric Ruslan.

Pe parcursul derulării procesului de insolabilitate, în cadrul ședinței de
judecată din 05 noiembrie 2015, lichidatorul SRL „Vizan-Vat”, administratorul
autorizat, Petric Ruslan, a depus o cerere în temeiul art. 248 al Legii
insolabilității, prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a membrilor
organelor de conducere ale debitorului, și anume, fondatorii debitorului SRL
„Vizan-Vat” - Iavorscaia Maia, Iavorschi Iurii, și încasarea de la Iavorscaia Maia și
Iavorschi Iurii în mod solidar în beneficiul CNAS a sumei de 18 128,28 de lei (cu

titlu de penalități și amenzi), a sumei de 483 717,87 de lei în beneficiul creditorului SA „Supraten” și suma de 1 062 262,26 de lei în beneficiul creditorului FIC „SIMAX” SRL.

În motivarea cererii înaintate, lichidatorul debitorului SRL „Vizan-Vat”, administratorul autorizat, Petric Ruslan, a indicat că, în temeiul hotărârii din 12 aprilie 2013 s-a dispus intentarea procesului de insolvabilitate, cu aplicarea procedurii simplificate a falimentului față de debitor, concomitent s-a dispus ridicarea de la organele de conducere a debitorului, dreptul de administrare, precum și transmiterea atribuțiilor de administrare și gestionare a patrimoniului debitorului către lichidator împreună cu documentele ce aparțin SRL „Vizan-Vat”, însă membrii organelor de conducere s-au eschivat de la transmiterea acestora și de la o conlucrare cu acesta.

Așadar, hotărârea din 12 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată în Monitorul Oficial din 03 mai 2013, iar fondatorii debitorului SRL „Vizan-Vat” - Iavorscaia Maia și Iavorschi Iurii au fost notificați prin intermediul oficiului poștal, însă fără un rezultat.

La fel, lichidatorul debitorului a menționat că în proprietatea societății debitoare s-a constatat lipsa bunurilor mobile, imobile și mijloace financiare, fapt ce conduce la imposibilitatea stingerii creanțelor validate.

Lichidatorul a specificat că membrii organelor de conducere a întreprinderii debitoare se fac responsabili de managementul defectuos a întreprinderii, depășind limitele economice admisibile, prin urmare acumulând un pasiv în defavoarea creditorilor săi, în mărime totală de 1 597 055,51 de lei, fapt confirmat prin tabelul definitiv al creanțelor.

Ulterior, la 25 februarie 2016, a depus o cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, și anume, fondatorii debitorului SRL „Vizan-Vat” - Iavorscaia Maia, Iavorschi Iurii și încasarea de la ultimii, în mod solidar, în beneficiul CNAS a sumei de 36 563,84 de lei, în beneficiul SA „Supraten” a sumei de 498 229,41 de lei și în beneficiul FIC „SIMAX” SRL suma de 1 062 262,26 lei.

Prin hotărârea din 11 august 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Vizan-Vat”, Petric Ruslan, s-a dispus atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Vizan-Vat” - Iavorscaia Maia, Iavorschi Iurii și încasarea de la Iavorscaia Maia, Iavorschi Iurii, în mod solidar, în beneficiul creditorului CNAS a sumei de 18 435,56 de lei și suma de 18 128 de lei (penalități și amenzi), în beneficiul SA „Supraten” a sumei de 483 717,87 de lei și în beneficiul FIC „SIMAX” SRL a sumei de 1 062 262,26 lei.

La 23 februarie 2018, Iavorschi Iurii a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvabilitate, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea acestuia, casarea hotărârii din 11 august 2016 a Curții de Apel Chișinău și trimiterea cauzei la rejudecare.

În susținerea cererii de repunere în termen a indicat că, la ședința din 11 august 2016, nu a fost citat și înștiințat legal despre data și ora acesteia, astfel cauza fiind examinată în lipsa sa. Motivul neatacării hotărârii în termenul stabilit de lege este faptul că nu a fost înștiințat despre examinarea cererii de atragere la răspundere subsidiară, precum și necomunicarea hotărârii, or la dosar nu există nici

o probă în acest sens.

Totodată a explicat că despre hotărârea contestată a aflat abia la 26 ianuarie 2018, dată la care a luat cunoștință de materialele cauzei, astfel în opinia recurentului acesta a acționat în termenul prevăzut de art. 116 alin. (4) al Codului de procedură civilă, iar cererea de repunere în termen este întemeiată și pasibilă de a fi admisă.

În motivarea recursului a indicat că examinarea cauzei a avut loc în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Sub acest aspect, reclamantul a explicat că instanța a dispus citarea publică în Monitorul Oficial din 24 iunie 2016 pentru ședința de 07 iulie 2016, iar acest fapt denotă că, a fost încălcat termenul de 15 zile prevăzut la art. 108 alin. (3) al Codului de procedură civilă și nu poate fi considerată citare legală, pentru ședințele ulterioare nefiind întreprinse careva măsuri de înștiințare a recurentului.

În opinia recurentului, cauza a fost examinată de către un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei. Așadar, a atras atenția că, lichidatorul Petric Ruslan este fost funcționar din cadrul Curții de Apel Chișinău, activând în funcția de șef al biroului de expediție, motiv pentru care judecătorii acestei instanțe nu puteau participa la examinarea cauzei.

Recurentul Iavorschi Iurii a mai evidențiat și faptul că instanța de insolabilitate a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată. Legislația în vigoare stabilește termen de 30 de zile calendaristice pentru depunerea cererii introductive, din momentul survenirii temeiurilor de insolabilitate (incapacitate de plată sau supra îndatorare), iar în opinia recurentului, cum a fost aplicat temeiul juridic evidențiat dacă instanța de insolabilitate nu a stabilit momentul apariției acestei stări.

În context, a specificat că, lichidatorul s-a eschivat să elucideze acest fapt, or nu a prezentat dovadă care să justifice că, data apariției stării de insolabilitate depășește 30 de zile calendaristice până la data depunerii cererii introductive de către creditorul SRL "Simax".

Examinând recursul declarat de asociatul debitorului SRL „Vizan-Vat”, Iavorschi Iurii împotriva hotărârii instanței de insolabilitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și a respinge recursul ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare a acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Potrivit art. 356 al Codului de procedură civilă, cererea de declarare a insolabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolabilității.

Conform art. 1 alin. (4) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Prevederile art. 8 din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012,

stipulează că, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării.

După cum rezultă din materialele pricinii, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău contestată cu recurs, s-a admis cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Vizan-Vat”, Petric Ruslan, s-a dispus atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Vizan-Vat” - Iavorscaia Maia, Iavorschi Iurii și s-a încasat de la Iavorscaia Maia și Iavorschi Iurii, în mod solidar, în beneficiul creditorului CNAS suma de 18 435,56 de lei și suma de 18 128 de lei (penalități și amenzi), în beneficiul SA „Supraten” suma de 483 717,87 de lei și în beneficiul FIC „SIMAX” SRL suma de 1 062 262,26 de lei.

La fel, din materialele dosarului rezultă că, Iavorschi Iurii, având calitatea de asociat cu 50% cotă-parte (vol. II, f.d. 6 verso), lichidatorul debitorului, Petric Ruslan, precum și instanța de insolvență, prin citațiile pentru ședințele de judecată din 10 decembrie 2015 (vol. II, f.d. 17 verso), 25 februarie 2016 (vol. II, f.d. 19), 21 aprilie 2016 (vol. II, f.d. 24) și 07 iulie (vol. II, f.d. 26) au fost înștiințați despre examinarea cererii, atât la adresa din mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 37/3, cât și la adresa din mun. Chișinău, bd. Moscova, 12/2, ap.30, indicată atât în recurs cât și în extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice din 10 decembrie 2012 (vol. II, f.d. 6 verso).

Totodată, în cadrul examinării cauzei, s-a dispus citarea publică, a lui Iavorschi Iurii, în Monitorul Oficial nr. 97-103(4415-4421) din 03 mai 2013 pentru ședința de judecată din 07 iulie 2017 (vol. II, f.d. 27) prin care i-a fost adus la cunoștință recurentului despre examinarea cererii lichidatorului.

Din materialele cauzei se atestă cu certitudine că, la ședința de judecată din 11 august 2016, când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii, precum și la ședințele de judecată stabilite și enumerate supra, nu a fost prezent recurentul Iavorschi Iurii sau reprezentantul acestuia și prin cererea de recurs, recurentul a indicat că, a luat cunoștință cu hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 august 2016, abia la 26 ianuarie 2018.

Prevederile art. 116 alin. (1), (3) al Codului de procedură civilă, statuează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În sensul prevederilor legale citate, este de principiu ca, declarând recurs în afara termenului legal și solicitând repunerea în termen, să fie invocate astfel de motive, care să justifice încălcarea acestui termen. Pe când, la caz, recurentul nu a prezentat nici o dovadă care să confirme că, termenul de depunere a recursului a fost omis din motive întemeiate.

În coerența celor expuse, Colegiul lărgit respinge ca, fiind neîntemeiate argumentele recurentului precum că, termenul de depunere a recursului a fost omis din motiv că, a cunoscut despre hotărârea contestată abia la 26 ianuarie 2018, și că nu a fost citat pentru ședința de judecată din 11 august 2016, deoarece motivele invocate nu justifică în nici un mod omiterea termenului de depunere a cererii de recurs și urmează a fi respinse, dat fiind faptul că, instanța de insolvență a întreprins suficiente măsuri în vederea citării lui Iavorschi Iurii.

Colegiul constată cu certitudine că, instanța de insolvabilitate și-a îndeplinit obligația pozitivă de citare și a întreprins toate măsurile prevăzute de lege în vederea stabilirii domiciliului recurentului Iavorschi Iurii și citarea acestuia.

Astfel, instanța de insolvabilitate a solicitat ÎS CRIS „Registru” Departamentul acte de identitate, furnizarea informației privind înregistrarea domiciliului lui Iavorschi Iurii pe teritoriul Republicii Moldova, care a comunicat că, potrivit Registrului de stat al populației, Iavorschi Iurii a fost înregistrat la domiciliu în mun. Chișinău, str. XXXX, XX, ap. XX și la 06 septembrie 2012 a fost radiat din evidență la cererea proprietarului locuinței, iar actualmente nu este înregistrat la domiciliu pe teritoriul Republicii Moldova (vol. II, f.d. 29).

Reținând în contextul celor expuse că, Iavorschi Iurii a fost citat atât la adresa ultimului domiciliu cunoscut, la adresa sediului întreprinderii fondate, precum și la adresa indicată în mun. Chilinău, bd. XXXX, XX, ap. XX, citat public prin intermediul Monitorului Oficial, reținând și gradul de rudenie cu Iavorscaia Maria care la rândul ei la fel a fost citată legal, Colegiul trage concluzia că, recurentul cunoștea despre procesul de insolvabilitate intentat și despre revindicările înaintate de lichidator.

Mai mult, prevederile art. 8 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 expres indică că, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării, iar alte temeiuri justificative ce ar indica repunerea recursului în termen, în sensul art. 116 al Codului de procedură civilă, instanței de recurs nu au fost prezentate, or, însăși recurentul urma să se intereseze despre fazele procesului și actele emise, iar ca urmare, să depună recursul în termen, până la 26 august 2016.

Distinct de cele relatate, Colegiul consideră necesar de a reitera prevederile art. 56 alin. (3) al Codului de procedură civilă, potrivit căruia, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Instanța de recurs remarcă că, folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În situația de fapt, contrară cadrului legal relatat, în corespundere cu prevederile art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recurentul, va suporta consecințele nefavorabile, adică, sancțiunile procedurale stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Astfel, Iavorschi Iurii, prin lege a fost obligat să respecte termenul legal de contestare a hotărârii cu recurs în 15 de zile calendaristice din data pronunțării hotărârii, termen prevăzut de art. 8 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

La caz, sunt relevante dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, care stipulează că, participanți la procesul de insolvabilitate sunt: administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz,

reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în prezenta lege, iar alin. (2) prescrie că, organele și persoanele stabilite la alin. (1) trebuie să asigure efectuarea rapidă a actelor și a operațiunilor prevăzute în prezenta lege, realizarea în condițiile legii a drepturilor și a obligațiilor celorlalți participanți la aceste acte și operațiuni.

Din prevederile legale enunțate, instanța de recurs concluzionează că Iavorschi Iurii, având calitatea de asociat cu 50% cotă-parte, este participant la procesul de insolvență și urma să asigure efectuarea rapidă a actelor și a operațiunilor prevăzute de Legea insolvenței, contribuind la realizarea drepturilor și obligațiilor celorlalți participanți la procesul de insolvență.

Cu referire la argumentele recurentului Iavorschi Iurii ce țin de nerespectarea de către instanța de insolvență a termenului de 15 zile prevăzut de art. 108 al Codului de procedură civilă în cadrul procedurii de citare publică, Colegiul reține că, acest termen a fost stabilit de legiuitor pentru ca persoana citată să dispună de timp suficient să reacționeze în modul stabilit de lege.

Astfel, ținând cont că, ședința de judecată din 07 iulie 2016, pentru care a fost dispusă citarea publică a lui Iavorschi Iurii, a fost amânată pentru 11 august 2016, Colegiul atestă că, recurentul a dispus de suficient timp și avea toate posibilitățile să reacționeze la chemarea lui în instanță.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Prin urmare, Colegiul ajunge la concluzia că, recurentul a omis termenul de atac a hotărârii judecătorești, iar examinarea unui astfel de recurs ar presupune verificarea unei hotărâri judecătorești rămasă irevocabilă, astfel, încălcându-se principiul securității raporturilor juridice, precum și, ar încălca drepturile celorlalte părți la un proces echitabil.

Instanța de recurs accentuează că, o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea celor enunțate, CtEDO în practica sa constantă a remarcat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (cauza Melnic vs. Moldova, hotărâre din 14 noiembrie 2006, cauza Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că, recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 8 alin. (1) Legea insolvenței, în lipsa temeiurilor de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Iavorschi Iurii, ca fiind depus tardiv.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge cererea lui Iavorschi Iurii cu privire la repunerea recursului în termen.

Se respinge recursul declarat de către Iavorschi Iurii.

Se menține hotărârea din 11 august 2016 a Curții de Apel Chișinău, în cadrul procesului de insolvență la cererea administratorului autorizat a FIC „SIMAX” SRL (în proces de insolvență), Manalaati Tair, privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul, SRL „Vizan-Vat”, prin care s-a admis cererea lichidatorului debitorului SRL „Vizan-Vat”, Petric Ruslan, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh